

Mugimenduak

ETA-K urriaren 20an bere jardun armatuaren amaiera jakinarazi zuenetik bost hilabete ere ez dira pasatu eta, begirada azkar batean, badirudi bake prozesuarenak ez direla gauza handirik mugitu: funtsean, herritarrek sinetsi dute ETArene amaitu dela eta bizitzak normal jarraitzen du; ezohikoak batez ere krisiaren eskutik datoz, iragarritako denborale moduan, bata bestearen atzetik.

Baina, aldi berean, normalizazio politikoaren azarna ugari ikusi eta dastatu ere egiten da: ETaren biolentzia desagertu da, beldurra ere bai mehatxatu askoren erraietatik, Bildu eta Amaiurren jarduerak politika normal egin daitekeela irudikatzen dute, auzi berriekin lotutako atxiloketarik ez edo gutxi, tortura salaketak ere ez...

Baina bake prozesua ez da aire-ratzen, eta gatazkaren ondorio askok hor jarraitzen du, nork eta nola helduko zain: presoaren arazoa, Sorturen legeztatzearena, ETArekiko elkarriketak, iraganeko epaiketak eta espetxeratzeen jarraipena, biktimen auzia... Hori guztia, orain igeritokian ura badagoela inongo zalantzarik ez dagoenenean. Kontua da ea mantenuaz arduratzen direnek ur korrante zirrikiturik utzi ote duten ura putzuan usteldu ez dadin.

Eta ur korrante txiki bat bederen ikusten da, mugimenduak eta adierazpenak badira, ez gura besteko azkartasun eta ordenean, baina piszinara salto egiteko gogoak sumatzen dira han-hemenka. Brian Currin eta bere taldea lanean ari direla ikustea bada animoak emateko modukoa, lehen ere talde horrek bere fruituak eman dituelako eta nazioartearen parte hartzea funtsezkoa delako halako prozesu

gaitz batean, batez ere ura ustelduko ez dela bermatzeko. Ezker abertzalea gero eta erosoago sentitzen da normalizazio politikoaren eszenatokian, kudeaketa prozesu konplexuetan murgildua eta indar metaketa soberanista bake prozesuaren akuilu onena dela barnerraturik.

EAJk ere argi du bere apustua, barne egoera kontrolatu batekin, edozeinekin akordioetara iristeko bere gaitasun eta trebezia erakutsi nahi du PPrekin behin eta berriz lotzen ari den eta lotuko dituen akordioekin. Bakegintzan ere bere lekua hartu du eta PP eta ezker abertzalearen arteko zubigintza jorrazteko prest dago, gai hau Ajouria Ene itzultzeko giltzarri izango dela jakitun.

PSE-EE ere argiago ari da bere jarrerarekin, presoaren hurbilketa eskatuz esate batera, eta elkarriketarako bere jarrera argiago mahai gaineratuz. Hurrengo urratsa ezker abertzalearekin instituzionala bakarrik ez litzatekeen bilera publikoa litzateke logikoena. 2013ko hauteskunde autonomikoei begira, gainera, jarrera malgutzen jarraituko du, PSOEn berritze prozesuan izatea eta bakegintzaren aurrean jarrera eraikitzailea erakustea azken bi hauteskundeetan

izandako porrotak gaintzeko lagungarri izango direlakoan. Gaitza du, baina bistan da egun dituen heldu leku onenak direla, ekonomiaren alorrean onurak baino oztopoak etorriko zaizkio eta.

Baina bide hau egin ahala, PPre diskurtsotik ere aldentzea egokitzen zaio. Eta nola aldentu gobernu ituna hautsi barik? Gaitza, baina hori bere esku baino Basagoitiren

alderdiaren esku dago eta honen sostengua gero eta hauskorragoa da. Ez litzateke batere harritzeko uda aurretik edo osteko lehen hilabeteetan gobernu haustea. Hauteskunde aurreko haustura horiek edozelako koalizio gobernutan askotan gertatzen dira, eta honetan orain are eta errazagoa gerta daiteke biek jasan duten ETaren biolentziaren zementua desagertu denean.

ETA PP? Espetxe politikan aldaketak eragingo dituela onartu du eta ez da gutxi. PPk bestela ere hainbeste arazo dituenen krisi egoerarekin, ez luke zentzurik bake logika baten testuingurutik kanpo aritzea, EAEn bederen ez lioke ezer ekarriko. Agian, hemen baino Parisen ari gara ikusten Mariano Rajoyren keinuak, Frantziaren presoaren hurbilketa-erikiko hartutako neurriak nekez uler baitaitezke Frantzia eta Espainiaren ohiko elkar lanetik kanpo.

Borondatezko irakurketa baiko-rra ere izan daiteke hau guzti hau, jakina. Kasurik onenean, gainera, mugimenduek ura ez dela usteltzen ari adierazten dute, eta ez txorrotatik euskal herritarrok behar dugun bake prozesu zuzen eta sendoa aterako denik.

